

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ соціології і публічного управління
(назва)

Питання, задачі та завдання для поточного та
підсумкового контролю

з дисципліни «РИТОРИКА»

Харків - 2023

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку або шляхом накопичення балів за поточним контролем по змістовним модулям.

Залік – письмова або усна відповідь на питання, що містяться в екзаменаційному білеті. Питання залікових білетів доводяться до студентів заздалегідь. Лектор-екзаменатор оцінює якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до заліку:

1. Предмет і завдання курсу «Риторика».
2. Основні поняття риторики.
3. Розділи класичної риторики.
4. Риторичні закони.
5. Зв'язок риторики з іншими науками.
6. Античне ораторське мистецтво.
7. Ораторське мистецтво в середні віки.
8. Розвиток риторики в Європі нового часу.
9. Розвиток ораторського мистецтва в Україні.
10. Академічне красномовство.
11. Політичне красномовство.
12. Судове (юридичне) красномовство.
13. Церковне красномовство.
14. Суспільно-побутове красномовство.
15. . Види публічних виступів.
16. Методи та етапи підготовки публічного виступу.
17. Структура ораторського твору.
18. Система логічних доказів.
19. Логічна побудова тексту.
20. Логічні помилки, їх види.
21. Аргументація як процес наведення доказів. Особливості укладання.
22. Звуковий рівень тексту.
23. Лексичний рівень тексту.
24. Синтаксичний рівень тексту.
25. Стилістичний рівень тексту.
26. Дихання. Види дихання.
27. Голос. Властивості голосу.
28. Дикція, орфоепія. Причини порушення орфоепічних норм у мовленні.
29. Інтонація як мовне явище, її сутність і значення.
30. Фразовий наголос. Види фразових наголосів.

31. Зовнішній вигляд оратора.
32. Вимоги до невербальних засобів промовця.
33. Місце проведення промови.
34. Риторика – мистецтво професійної комунікації.
35. Найвидатніші ритори періоду Київської Русі.
36. Роль Петра Могили в розвитку риторичної науки.
37. Антична риторична спадщина в Україні.
38. І. Франко – визначний публіцист і оратор.
39. Комунікативні девіації та способи їх уникнення.
40. Основи культури й техніки мовлення в системі професійної підготовки студентів, майбутніх фахівців України.
41. Культура спілкування сучасної сім'ї.
42. Сакральна риторика, Святе Письмо про Слово.
43. Риторика й державне життя.
44. «Риторична формула» як сукупність семи законів організації та управління мисленнево-мовленневою діяльністю.
45. Риторика в системі професійної підготовки студентів, майбутніх лідерів України.
46. Ораторське мистецтво в Стародавній Греції.
47. Сократ як майстер академічних бесід-діалогів.
48. Ораторське мистецтво Стародавнього Риму.
49. Видатний український любомудр Григорій Сковорода – майстер красного слова.
50. Риторика й поезія.
51. Оратор і аудиторія: контакт, вплив, взаємодія.
52. Ораторське мистецтво в житті сучасної людини.
53. Формування духовно-моральної культури особистості засобами живого слова.
54. Рекламна риторика й екологія Слова.
55. Етика й етикет виступу оратора-політика в нестандартній ситуації.
56. Риторична специфіка жанрів засобів масової комунікації.
57. Дебати: традиції та сучасність.
58. Система логічних доказів.
59. Логічна побудова тексту.
60. Логічні помилки, їх види.

2. Протягом семестру здійснюється підготовка та захист презентацій за темами командних та індивідуальних завдань, відповідно до тем курсу.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або окремо за наданим текстом.

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	(на якому тижні)
1	<p>1. Підберіть афоризми про силу й красу красномовства.</p> <p>2. Розкрийте тему «Риторика в житті людини», використавши подані нижче прислів'я та приказки. Подумайте, у якому порядку варто розташувати ці вислови. Плете, що слина до губи принесе. Наговорив чотири міхи чорної вовни. Та всі неповні. Умій сказати, умій і замовчати. Слово старше, ніж гроші. Не кажи – не вмію, а кажи навчусь. Добре слово варте завдатку. Умієш говорити – умій слухати. Що скаже – неначе зв'яже.</p>	1-2
2	<p>Підготувати командні проекти на теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ораторство Демосфена. • Сократ як ритор. • Платон про риторику. • Риторика Аристотеля. • Риторика Цицерона. • Особливості військової риторики Цезаря. • Митрополит Іларіон – видатний християнський проповідник Київської Русі. • Володимир Мономах – проповідник ранньоукраїнської доби. • Мовний стиль риторики Івана Вишенського. • Філософія слова Григорія Сковороди. • Промови, що змінили світ. 	3-4
3	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Професійна армія: за і проти. • Головне місто в моєму житті. • Література (поезія) в житті молоді людини. • Книга, яку я пам'ятаю з дитинства. 	5-6
4	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сучасна сім'я: яка вона? • Яким я хочу бачити заклади вищої освіти 	7-8

	<p>майбутнього?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що значить бути сучасним? • Ціннісні орієнтації сучасної молоді. • Релігія в житті людини. • Як бути впевненим у собі. • Чи може краса врятувати світ? • Екологічні катастрофи: чому ми їх не помічаємо? 	
5	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Харизма оратора – лідера суспільства. 168 • Рекламна риторика й екологія Слова. • Мистецтво полемічного спілкування. • Магія живого слова. 	9-10
6	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Що Ви знаєте про архітектуру рідного міста? • Чи знаємо ми свою національну культуру? • Що означає бути інтелігентною людиною? • Україна багата на таланти. 	11-12
7	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мої роздуми про милосердя. • Що нам заважає вчитися? • Які ми – сучасні студенти? • Чи потрібна риторика сучасному студенту? 	13-14
8	<p>Підготуйте публічні виступи на такі теми:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здоровий спосіб життя, що це? • Секрети генної інженерії. • Це модно завжди. • Очевидне-неймовірне в нашому житті. 	15-16

Кожного практичного заняття та по завершенню кожного модулю студенти виконують тестові завдання за поточною темою або модулем, які розташовані на платформі Teams.